

Programma Sociaal Domein

Inleiding Programma Sociaal Domein

Inleiding

In het programma Sociaal Domein wordt gewerkt aan de sociale opgaven met voornamelijk drie programma-lijnen: 1. Versterken eigen kracht 2. Passende en adequate zorg en ondersteuning 3. Opgroeien.

Dit programma streeft er naar dat de inwoners van Twenterand zo veel mogelijk zelf hun dagelijkse dingen kunnen doen en daar zelf over beslissen om mee te kunnen doen in de samenleving. Thuis, in de buurt, bij een vereniging of organisatie of in het werk. Alle mogelijkheden (eigen kracht) van inwoners en hun omgeving worden hierbij benut. Waar dat niet lukt worden inwoners hierbij geholpen of ondersteund. Dit wordt weergegeven in 5 doelenbomen met alle sociale programma-onderdelen: Sociale Zaken, Onderwijs, Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugd en Gezondheid. Ook is er een ontwikkelprogramma Transformatie met een doelenboom.

Terugkijkend naar 2019 was voor het sociaal domein het weer een intensief jaar. De nieuwe Twentse inkoop moest worden ingevoerd, met herindicaties en de transformatie moest op volle kracht worden doorgezet. Financiële zorgen en de noodzaak voor structurele oplossingen blijven het gesprek over het sociaal domein beheersen. Ondertussen blijven er volume effecten en is een wachtlijst ontstaan aan de toegang, die nu gelukkig weer is teruggebracht tot een acceptabele werkvoorraad. Er is een slag gemaakt in meer stabiliteit in de formatie bij consultants en backoffice. Het zorglandschap en de keten waarin wordt samengewerkt staat onder druk en blijft aandacht vragen.

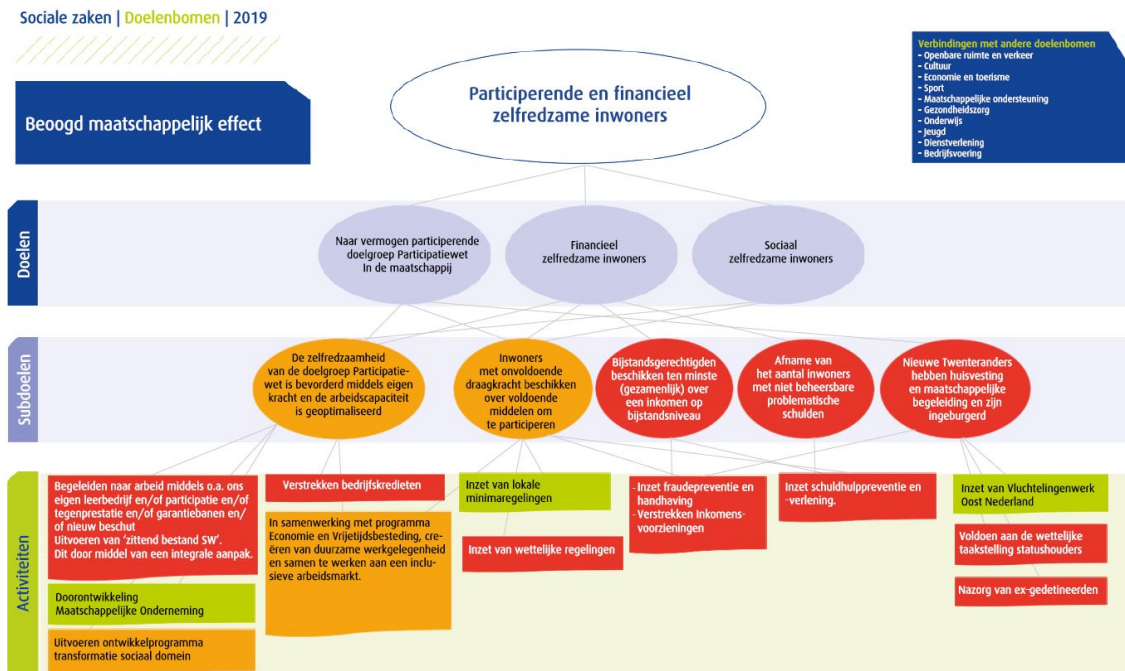
Samenwerken in Twente is ook goed doorgezet in transformatie maar ook meer intensieve controle van aanbieders (het zgn. barrièremodel). Zorgfraude en kwaliteit had en houdt onze aandacht.

Een unieke gebeurtenis in 2019 was dat Twenterand als één van 10 gemeenten in Nederland heeft deelgenomen is aan het landelijke visitatie-traject Financiële Beheersbaarheid Sociaal Domein. Een intensieve periode waarbij begin 2020 de uitkomsten zijn gedeeld.

In alle activiteiten en processen blijft het belangrijk dat het gaat om zelfredzaamheid en goede ondersteuning van onze inwoners.

Doelenboom Sociale Zaken

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Participerende en financieel zelfredzame inwoners

Doel: Naar vermogen participerende doelgroep Participatiewet In de maatschappij

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uit gegaan van de eigen kracht van de inwoner.

Doel: Financieel en sociaal zelfredzame inwoners

Het hebben van werk of een zinvolle dagbesteding is een van de dingen die meedoen in de samenleving mogelijk kan maken. Het zorgt voor ritme en structuur en het geeft eigenwaarde. We willen dat elke inwoner van de gemeente Twenterand de mogelijkheid krijgt om naar vermogen mee te doen aan de samenleving. We ondersteunen inwoners die niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien met een uitkering. Voor de meest kwetsbaren uit onze samenleving ligt er een opgave wat betreft het vinden van passend werk.

Kinderen moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en volop mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk is dat zij perspectief houden op een gelukkig leven. Elk kind moet niet alleen kunnen beschikken over voedsel, kleding en andere basisbehoeften, maar moet ook mee kunnen op schoolreis, lid van de bibliotheek kunnen worden en bijvoorbeeld wekelijks kunnen sporten of muziek maken. Er wordt een actieve beleid gevoerd om deze doelgroep te bereiken.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De zelfredzaamheid van de doelgroep participatiewet is bevorderd middels eigen kracht en de arbeidscapaciteit is geoptimaliseerd

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uit gegaan van de eigen kracht van de mens. Als betaald werk voor

langere tijd niet mogelijk is, dan kijken we op welke manier iemand toch actief kan blijven. Dat kan vrijwilligerswerk zijn of een creatieve dagbesteding.

Natuurlijk kan onderwijs ook helpen om sneller een baan te vinden. Het doel is dat iedereen mee kan blijven doen en zich actief inzet voor de samenleving.

Met de introductie van de Participatiewet, de wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten is de toon gezet om een inclusieve arbeidsmarkt te ontwikkelen. Een arbeidsmarkt waarin iedereen met arbeidsvermogen in staat wordt gesteld om mee te doen op de arbeidsmarkt.

Dit is een flinke opgave, waar we aan werken in het ontwikkelprogramma Economie-Werk. Om dit doel te realiseren moeten organisaties en ondernemers inclusief gaan denken en iedereen zoveel mogelijk in staat te stellen om naar vermogen bij te dragen in de organisatie.

Hierbij gaat het ook om duurzame plekken voor mensen met een arbeidsbeperking (denk hierbij aan beschut en garantiebanen) of een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hier is niet alleen draagvlak voor nodig, maar ook creativiteit.

De gemeente probeert hierin sociaal ondernemen te bevorderen, goede social return (SROI) afspraken te maken, advisering op het gebied van de banenafpraak, functiecreatie etc. Om het sociaal ondernemen te meten, zetten we in op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). Daarnaast werken we samen met ondernemers, Werkplein, onderwijs en SW-bedrijven (Extend en Larcom) aan creatieve oplossingen voor deze opgave.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren sociale werkvoorziening**

Onderzocht wordt in hoeverre de sociale werkvoorziening integraal kan worden opgepakt in relatie de Participatiewet. Hiervoor is in 2019 een lokaal plan geschreven in aanvulling op de regionale rapportage.

Het gaat hier om een zeer kwetsbare doelgroep, bij de ontwikkelingen is hiermee rekening gehouden. Er is een GR Soweco website ontwikkeld waar alle informatie over de ontwikkelingen te vinden is. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met inwoners werkzaam in de sociale werkvoorziening.

- **Begeleiden naar arbeid middels o.a. ons eigen leerbedrijf en/of participatie en/of tegenprestatie en/of garantiebanen en/of nieuw beschut PSO**

Als werkgever geven we het goede voorbeeld op het gebied van sociaal ondernemen. Zo hebben we opnieuw een hoge trede behaald met de PSO. We hebben meer dan 100 personen met een afstand tot de arbeidsmarkt als werkgever begeleid richting betaald werk.

VSO pro

Doordat de Wajong en de wsw op slot zitten stromen jongeren afkomstig vanuit de VSO pro scholen veelal in in de Participatiewet. Het lukt goed om deze jongeren richting betaald werk te krijgen. Echter een deel van de kosten komen voor rekening van de gemeente door middel van het verstrekken van een loonkostensubsidie aan de werkgever. Hierdoor komt het budget onder druk te staan. De verwachting is dat dit instrument in de toekomst nog meer ingezet gaat worden. Dit is ook het landelijk beeld.

Een deel van bovengenoemde doelgroep komt terecht op een nieuw beschutte werkplek. Hiervoor heeft de gemeente Twenterand een taakstelling. Uit de gehouden evaluatie blijkt dat we hier aan voldoen.

- **Zoekrichting: renderen en vitale netwerken: versterken van de MO SOWECO**

Van uit de gemeente Twenterand zijn 98 personen in traject bij Extend. Over 2019 zijn er 8 kandidaten uitgestroomd naar werk. Dit is beneden verwachting. De afstemming tussen Extend en Twenterand vraagt de nodige aandacht om het gewenste resultaat te verkrijgen.

Subdoel: Inwoners met onvoldoende draagkracht beschikken over voldoende middelen om te participeren

De gemeente Twenterand heeft met de investering van het Minimabeleid de afgelopen jaren een stevige basis neergezet. De komende jaren richten we ons op met name op preventie en nieuwe verbindingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Inzet van wettelijke regelingen

Subdoel: Bijstandsgerechtigden beschikken ten minste (gezamenlijk) over een inkomen op bijstandsniveau

De bijstandsuitkering is bedoeld als 'het vangnet van de sociale zekerheid in Nederland'. Een bijstandsuitkering wordt verstrekt wanneer de middelen (gedeeltelijk) ontbreken voor levensonderhoud.

Subdoel: Afname van het aantal inwoners met niet beheersbare problematische schulden

Schuldhelpverlening is in Twenterand vormgegeven binnen het Meldpunt Schulden dat gevestigd is in het gemeentehuis. Hier liggen kansen voor de komende jaren om intensiever en outreachender te gaan werken samen met scholen, bedrijven, verenigingsleven en vrijwilligersorganisaties en zo de doelgroep nog beter te bereiken.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Inzet schuldhelppreventie en -verlening.

Een van de prioriteiten van ons college is een hernieuwde aanpak schulden. Enkele speerpunten bij de nieuwe Twenterandse schuldenaanpak zijn:

- Preventie
- Samenwerken (profit en non profit)
- Toegankelijkheid
- Perspectief bieden en
- Educatie

Op 21 november is een inspiratiesessie over schulden georganiseerd waarbij veel ketenpartners van de gemeente Twenterand aanwezig waren. De opbrengsten van deze bijeenkomst worden gebruikt om de Twenterandse speerpunten nader uit te werken.

In 2019 is de gemeente Twenterand actief aan de slag gegaan met vroegsignalering in samenwerking met de overige 13 Twentse gemeenten. Er zijn afspraken gemaakt met onze vroegsignaleringpartners (waaronder Mijande, Menzis, Vitens en diverse energiebedrijven) dat zij bij het uitblijven van betalingen een signaal doorgeven aan ons Meldpunt Schulden. De medewerker van het Meldpunt Schulden gaat vervolgens op huisbezoek om mogelijke (financiële) problemen te bespreken. Daarnaast is in 2019 ons huidig aanbod op het gebied van financiële ondersteuning in kaart gebracht. Hierdoor kan de gemeente Twenterand het aanbod beter verbinden ten behoeve van inwoners, vrijwilligers en professionals. Daarnaast is in samenwerking met de ontwikkelingen van het scheidingspunt de aanbesteding voor de financieel preventiemedewerker in gang gezet. Voor nadere toelichting, zie hiervoor de doelenboom ontwikkelprogramma Transformatie Sociaal domein.

Subdoel: Nieuwe Twenteranders hebben huisvesting en maatschappelijke begeleiding en zijn ingeburgerd

De gemeente is op grond van de Huisvestingswet verplicht om aan de (halfjaarlijkse) taakstelling te voldoen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Voldoen aan de wettelijke taakstelling statushouders**

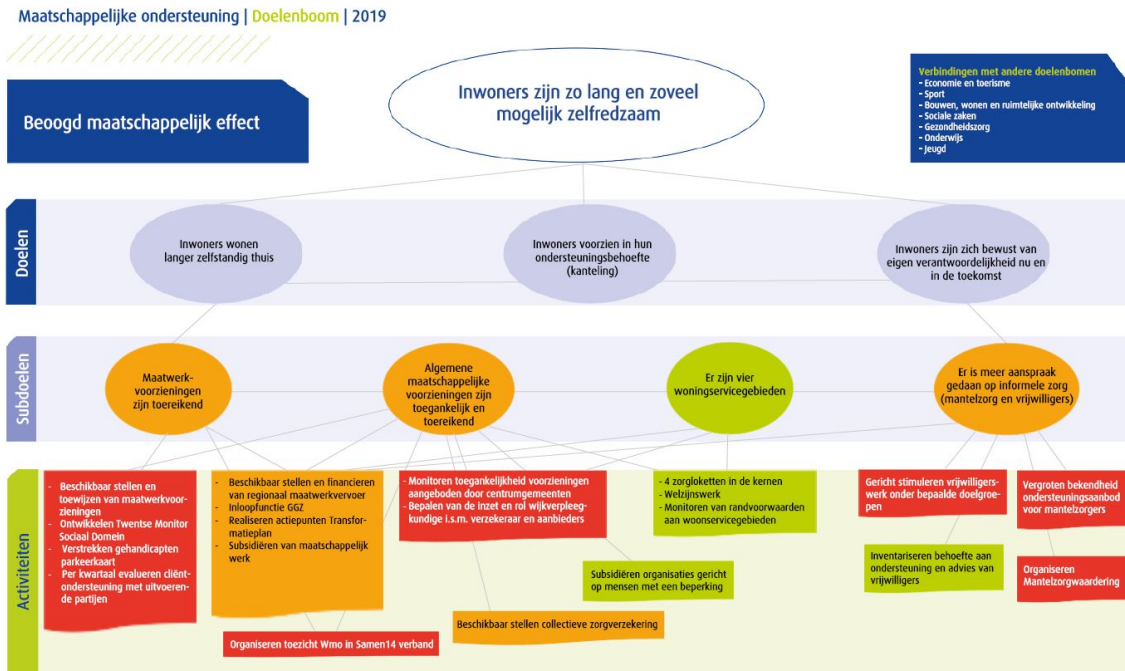
De gemeente heeft in het kalenderjaar 2019 21 nieuwe Twenteranders gehuisvest. Hiermee voldeden we net niet aan de gestelde taakstelling van 24. Doordat er in januari en februari 2020 6 nieuwe Twenteranders zijn gehuisvest, blijft code groen in het kader van het interbestuurlijk toezicht van kracht.

Metingen

Beleidsdoelen	2019	2018	2017	2016	Bron
Naar vermogen participerende (niet) uitkeringsgerechtigden					
Aantal uitkeringsgerechtigden* (participatiewet)	442	462	511(01-7)	489 (31/5)	CIV
Aantal uitkeringsgerechtigden (IOAW/IOAZ)	24	25	36(01/07)	38 (31/5)	CIV
Aantal activeringstrajecten	334	366	490	434 (31/5)	CIV
Aantal Wsw 'zittend bestand' in arbeidsjaren	267	267	285 (01-07)	295	-
Aantal taakstelling vergunninghouders	28	50	65 (31-12)	40 (31/5)	-
Financieel zelfredzame inwoners					
Aantal aanvragen bijzondere bijstand	562	471	275(01-07)	169 (31/5)	CIV
Aantal personen die uitgestroomd zijn naar werk	70	76	62	26 (31/5)	CIV
Aantal aanvragen inkomenstoeslag	327	307	257	128 (31/5)	CIV
Aantal personen die beroep doen op de studietoeslag	8	11	2 (01-07)	2 (31/5)	CIV
Sociaal zelfredzame inwoners					
Aantal personen die beroep doen op de Meedoenregeling	423	400	400	147 (31/5)	CIV
Aantal personen die beroep doen op de jeugd sport en cultuurfonds	163	105	105	56	extern
Beschut werk	11	5	5	-	-
Aantal kinderen schoolpakket	79	60	60	-	Interne systemen

Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Inwoners wonen langer zelfstandig thuis

Wij streven als Twenterand na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven. Daartoe werken we er aan om de inwoners zo lang dit mogelijk en wenselijk is zelfstandig thuis te laten wonen. We voorzien zo goed mogelijk, direct of indirect, in de diverse ondersteuningsbehoeften van inwoners. We zorgen voor goed ingerichte woonservicegebieden. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers om in dit doel te voorzien.

Doel: Inwoners voorzien in hun ondersteuningsbehoefte (kanteling)

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is dat inwoners worden voorzien in hun ondersteuningsbehoefte. De kanteling is onze nieuwe werkwijze binnen de Wmo. Er wordt niet meer zoals voorheen gedacht in voorzieningen als oplossing, maar de aandacht is veel meer gericht op de inwoner (en zijn of haar behoefte en hier op gebaseerd het beoogde resultaat). Hierdoor kan meer maatwerk worden geboden.

Doel: Inwoners zijn zich bewust van eigen verantwoordelijkheid nu en in de toekomst

We bevorderen het bewustzijn onder de inwoners van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De principes van de kanteling staan hierbij centraal: mensen worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht en gezamenlijk met de mensen uit hun omgeving tot oplossingen voor problemen te komen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend

Een maatwerkvoorziening is een voorziening op individueel niveau, bijvoorbeeld, een scootmobiel, huishoudelijke ondersteuning of dagbesteding.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Beschikbaar stellen en toewijzen van maatwerkvoorzieningen
Twents model

Het jaar 2019 heeft in het teken gestaan van de implementatie van het Twents Model. Middels dit nieuwe toeleidingsmodel staat niet het aanbod van de zorgaanbieder centraal maar de behoefte aan ondersteuning van de inwoner. Door dit nieuwe model wordt meer dan voorheen het gesprek gevoerd over het te behalen resultaat. Halverwege het jaar zijn implementatieknelpunten in kaart gebracht en aangepakt. Tevens zijn de vraagstukken voor verdere verduidelijking en doorontwikkeling van het model in kaart gebracht.

Gelijktijdig met de implementatie van het Twents Model zijn de oude Wmo zorgvormen omgezet middels een herindicatie. Deze herindicatie is soepel en naar tevredenheid van inwoners en gemeenten verlopen. De herindicatie voor de jeugdhulp is via de aanbieders verlopen en is najaar 2019 afgerond.

Transformatie vindt naast lokaal ook plaats op Twents niveau. Er zijn landelijke middelen verkregen voor onze jeugdhulpregio Twente. Dit maakte het mogelijk dat gemeenten, aanbieders, maatschappelijke organisaties en onderwijs zich nu gezamenlijk inzetten aan zogeheten ontwikkeltafels. Deze ontwikkeltafels hebben de doelstellingen dat de jeugd in zijn eigen omgeving opgroeit, veilig opgroeit en opgroeit tot volwassen met perspectief op een goed leven. Doelen die welzijnsredenen en daarmee ook financiële redenen, gunstig zijn om na te streven. Het samenwerken aan deze vraagstukken resulteert in voorstellen zoals een ketenmonitor, jeugdbeschermingstafel, betere samenwerking op zorg intensieve scholen en de versterking van interprofessionele samenwerking. In 2020 komen deze voorstellen terug.

Financiën sociaal domein

Ter uitvoering van het beleid om onze inwoners adequate zorg en ondersteuning te bieden is er in 2019 helaas nog steeds sprake geweest van stijging van uitgaven en tekorten ten opzichte van de rijksbijdrage. Zoals bekend waren er in de mei-circulaire tijdelijk voor 3 jaar (2019-2021) middelen aan de gemeente(n) toegezegd en zijn er middelen uit de integratieuitkering beschikbaar gekomen in 2019, maar de structurele oplossing, zoals verhoging van het macrobudget is nog niet in zicht, maar in onderzoek.

We werken hard aan Transformatie om ook de hoogte van de kosten te beïnvloeden. Effecten zijn zichtbaar en ook het resultaat gericht werken in combinatie met kostenbewustzijn bij onze toegang en kernteams leveren ons inziens een positieve bijdrage hieraan. Toch blijft ook de beïnvloedbaarheid helaas beperkt. Wij blijven voortvarend bezig (o.a. door verwijzingsstromen-interventies en voorliggende oplossingen) om het tij te keren. Zie voor een opsomming van onze initiatieven de eerste stand van zaken nieuwsbrief sociaal domein in 2019.

Inmiddels zijn de financiële uitkomsten van de jaarrekening bekend en wij zien vergeleken met de aangepaste begroting (wegens de Berap) een positief saldo van € 750.000 op de nieuwe taken (2D) Dit geeft ons goede moed om verder te werken aan interventies en vernieuwing. Dit blijft nodig want er blijven ook kosteneffecten en risico's vanwege het open einde karakter (o.a. stijging van kosten beschikbaarheidsvoorzieningen), effecten van aanbestedingen en regelgeving (zoals CAO-effecten en uitspraken rechtbanken).

De duiding van deze meevaller is dit jaar niet eenvoudig. Doordat is overgegaan naar het Twents model is een vergelijking op productenniveau tussen de jaren niet meer goed mogelijk. Vergeleken met onze prognose zijn er meevallers zowel bij Wmo als jeugd. Er is niet één specifiek onderdeel aan te wijzen. In de breedte zien wij lagere kosten. Hierbij is er minder volume-gebruik dan verwacht (het niet volledig gebruik van de indicatie, ook wel verzilvering geheten) bij jeugd en de nieuwe taken Wmo. Dit wordt door informatie van aanbieders bevestigd, maar is nog niet goed te duiden waarom dit zo is. Factor van belang is dat er sprake is geweest van minder klanten bij de Wmo begeleiding. Ook de herindicaties Wmo (meer inzet voorliggend veld) achten wij van invloed in combinatie met het eerder genoemde kostenbewustzijn bij onze toegang. Inzake jeugd is er wel toename van aantal klanten geweest, maar ook daarnaast is er minder verzilvering. Er is een daling in PGB naar zorg in natura (vooral bij Wmo), daar aanbieders nu gecontracteerd zijn. Inzake eigen bijdragen Wmo verwachten wij nog wel effecten daar er wegens landelijke problemen stagnatie is in de inning. Dit betreft het laatste kwartaal 2019 en daarna (2020). Het tekort huishoudelijke ondersteuning (door o.a. CAO-ontwikkelingen) sluit aan bij de verwachtingen, terwijl wij hier wel een volumegroei in aantallen signaleren. Het voordeel wordt in de reserve sociaal domein gestort die hierdoor op niveau blijft. Dit

blijft nodig gezien de onzekerheden, zowel in rijksinkomsten, als uitgaven (het blijft een open einde regeling, de vergrijzing komt en tevens verkeren (boven)regionale (jeugdhulp)instellingen in zwaar weer, waar vanuit OZJT nu op ingezoomd wordt. Tenslotte zijn er nieuwe plannen van het rijk inzake wettelijke verankering reële tarieven jeugdhulp.

Subdoel: Algemene maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend

Onder algemeen maatschappelijke voorzieningen worden voorzieningen verstaan die voor iedere inwoner uit de gemeente Twenterand van 0-100+ jaar beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld; maatschappelijk werk, bibliotheek en activiteiten georganiseerd door een welzijnsstichting. Daarnaast zijn er ook maatschappelijke voorzieningen gericht op zorg, denk hierbij aan dak- en thuislozenopvang, vrouwenopvang en verslavingszorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Beschikbaar stellen en financieren van regionaal maatwerkvervoer**

Een belangrijk onderdeel binnen alle voorzieningen in het sociaal domein is het beschikbaar stellen en financieren van regionaal maatwerkvervoer. Financieel gaan veel middelen om in deze open einde regeling.

Het incidenteel maatwerkvervoer ('de regiotaxi') verliep kwalitatief naar tevredenheid. In 2019 is het optiejaar met Taxi Witteveen gelicht. Voorjaar 2019 is regionaal overgestapt van ritbijdragen op basis van OV-zones naar ritbijdragen op basis van kilometers. Hiermee is de berekening van de ritbijdrage gelijk getrokken aan dat van het reguliere OV en betalen Wmo-reizigers meer 'op maat'. De inning van deze ritbijdragen heeft echter door technische knelpunten na juli 2019 vertraging opgelopen. Dit wordt begin 2020 opgelost. Ook overige knelpunten, de governance en innovatie is regionaal onderhanden en hiervoor zijn extra kosten gemaakt (relatie met doelenboom openbare ruimte en verkeer).

Ten gevolge van verdere uitwerking van de Twentse Visie op vervoer, waarbij gemeenten ook lokaal moeten inzetten op goede maatwerkvoorzieningen vervoer, is in 2019 een afstudeeronderzoek gestart naar vervoersalternatieven. Begin 2020 worden de uitkomsten verwacht. Een van de eerste bevindingen is dat door de overgang van zones naar kilometers, een daling zichtbaar is in de langere regiotaxiriten (25 - 30 km). Reizigers maken meer dan voorheen gebruik van het bovenregionale reissysteem "Valys" als goedkopere, voorliggende voorziening. Dit heeft in 2019 op dit onderdeel tot een financieel voordeel geleid van ca € 12.000 ten opzichte van 2018.

Onder hetzelfde contract met Taxi Witteveen valt het vervoer naar de dagbesteding. Taxi Baan voert dit grotendeels in onderaannemerschap uit, samen met enkele andere lokale ondernemers als Sickman, Schepers en B. Jansen. Dit vervoer verliep naar tevredenheid. Er is een volume afname voor dagbesteding (Wmo). Ander onderdeel van ditzelfde contract is het leerlingenvervoer (relatie doelenboom onderwijs). Er is rust op dit dossier maar financieel zijn er zorgen. Er is een toename geweest van duurdere maatwerkarrangementen, waardoor de kosten in 2019 hoger uitvallen dan 2018. Gelukkig minder hoog dan verwacht.

Subdoel: Het gebruik van de vier woonservicegebieden

Onder woonservicegebied wordt verstaan een kern waarin het voor iedereen van alle leeftijden goed leven is. Jong en oud, gezonde mensen en mensen met functie-beperkingen wonen hier door elkaar. In een woonservicegebied worden optimale condities geschapen voor een samenhangend aanbod van wonen, welzijn en zorg, tot en met 24-uurs zorg op afroep. Het betreft inclusief integraal beleid. Ouderen en mensen met functiebeperkingen worden op deze manier ondersteund om zelfstandig te blijven wonen en zelfredzaam te blijven.

Subdoel: Er is meer aanspraak gedaan op informele zorg (mantelzorg en vrijwilligers)

We spreken inwoners altijd eerst aan op eigen kracht, samen-kracht of de onderlinge maatschappelijke kracht om te komen tot oplossingen. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn hierin onmisbare schakels die wij zeer waarderen. Wij treffen voorzieningen waardoor mantelzorgers ontlast worden.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Organiseren mantelzorgwaardering**

Het aantal mantelzorgers dat in 2019 een mantelzorgwaardering heeft aangevraagd en heeft ontvangen is bijna verdubbeld: van 682 in 2018 naar 1.003 in 2019. Uit navraag bij de organisatie Evenmens, die de uitgifte ervan verzorgt, kwam o.a. naar voren dat men in 2019 iets eerder is begonnen met de uitgifte en dat men het aanvraagformulier dat jaar ook digitaal naar alle thuiszorgorganisaties heeft gezonden. Daarnaast geeft het aan dat de bekendheid van dit compliment elk jaar groter wordt. Elk jaar zijn er nieuwe mantelzorgers die een aanvraag doen. Tenslotte verwacht Evenmens dat de samenwerking binnen de kernteams een rol speelt. Hierdoor zijn er meerdere organisaties die het compliment bij hun achterban onder de aandacht brengen. Dit al heeft mogelijk bijgedragen aan de explosieve stijging.

Metingen

Beleidsdoelen	2019	2018	2017	2016	Bron
Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend					
Toegekende maatwerkvoorzieningen totaal	3325	2756	2680	2404	Interne systemen
Algemeen maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend					
Aantal mantelzorgers dat de waardebonnen heeft ontvangen	1003	682	649	645	Stichting Evenmens
Aantal individueel ondersteunde mantelzorgers	162	203*	455	413	Stichting Evenmens
Aantal behandelde cliëntsystemen	300	400	322	270	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal behandelde cliënten	275	313	210	210	MEE IJsseloevers
Aantal verzekerden collectieve zorgverzekering	1416	1408	1475	1849 (1/6)	Menzis

*In 2018 is er op een andere manier en met een ander systeem geregistreerd. De korte contacten zoals doorverwijzingen, korte vragen en deelname aan cursussen zijn niet meer meegenomen om een beter beeld te krijgen van de individueel ondersteunde mantelzorger.

Doelenboom Gezondheidszorg

Doelenboom

Gezondheidszorg | Doelenbomen | 2019

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond.

Doel: De gezondheid en vitaliteit van inwoners is bevorderd

Volgens het concept voor positieve gezondheid, is gezondheid "het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven". Gezondheid is nauw verbonden met andere leefgebieden van inwoners. Dit maakt een integrale aanpak voor het verbeteren van de gezondheid noodzakelijk. Voor de gemeente is het van belang dat haar inwoners gezond en vitaal zijn. Door het bevorderen van gezondheid en vitaliteit kunnen zorgkosten verminderden en soms wel voorkomen worden. Inwoners die gezond en vitaal zijn kunnen daarnaast een grote bijdrage leveren aan de samenleving door bijvoorbeeld het uitvoeren van vrijwilligerswerk.

Doel: De gezondheid van inwoners is beschermd

Naast het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit van inwoners is het ook nodig om deze gezondheid te beschermen. Er zijn meerdere bedreigingen die de gezondheid van mensen kunnen schaden. Door het organiseren van beschermingsmaatregelen probeert de gemeente dit te voorkomen. Gezondheidsbescherming is het geheel van activiteiten en maatregelen dat er toe bijdraagt dat mensen minder worden blootgesteld aan schadelijke omstandigheden.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Inwoners zijn zich bewust van de invloed van leefstijl op hun gezondheid

Leefstijl is de manier van leven van een individu. Inwoners zijn zich niet altijd bewust van de invloed die een bepaalde leefstijl kan hebben op de gezondheid en vitaliteit van hun persoon. Door middel van voorlichting en preventieve activiteiten wordt deze bewustwording ondersteund.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Faciliteren van voorlichting over gebruik alcohol en drugs (o.a. op scholen)**
 De jaren 2018 en 2019 hebben voor een groot deel in het teken gestaan van het uitrollen van de pilot GHB aanpak. Vanwege het succes (Twenterand is hiermee een voorbeeld gemeente in Nederland) is het GHB casusoverleg nu ingebed in de lokale overlegstructuur. In 2019 namen er 21 problematische GHB gebruikers deel aan de pilot. 1 persoon stroomde uit na 1 jaar “clean” te zijn. Twee andere personen zijn een geruime tijd clean. Het inloopspreekuur wordt goed gevonden door zowel de inwoner als professionals. Huisartsen wijzen hun cliënten en omgeving steeds vaker op dit spreekuur. In 2019 is gestart met het ontwikkelen van een menukaart; een samenvoeging van verschillend preventief aanbod naar zo breed mogelijke thema’s met als doel dat iedere scholier, ouder en leerkracht hetzelfde aanbod aangeboden krijgt. In 2019 is de smaak ‘social media en gamen’ uitgerold en wordt door 5 basisscholen reeds afgenomen. In 2020 worden meerdere “smaken” ontwikkeld en uitgerold op scholen om te zorgen voor een compleet aanbod. In 2019 heeft een voorlichting plaatsgevonden voor sportclubs over alcoholgebruik.
- Inzetten ambulant medewerker verslavingspreventie**
 De jaren 2018 en 2019 hebben voor een groot deel in het teken gestaan van het uitrollen van de pilot GHB aanpak. Vanwege het succes (Twenterand is hiermee een voorbeeld gemeente in Nederland) is het GHB casusoverleg nu ingebed in de lokale overlegstructuur. In 2019 namen er 21 problematische GHB gebruikers deel aan de pilot. 1 persoon stroomde uit na 1 jaar “clean” te zijn. Twee andere personen een geruime tijd clean. Het inloopspreekuur wordt goed gevonden door zowel de inwoner als professionals. Huisartsen wijzen hun cliënten en omgeving steeds vaker op dit spreekuur. In 2019 is gestart met het ontwikkelen van een menukaart; een samenvoeging van verschillend preventief aanbod naar zo breed mogelijke thema’s met als doel dat iedere scholier, ouder en leerkracht hetzelfde aanbod aangeboden krijgt. In 2019 is de smaak ‘social media en gamen’ uitgerold en wordt door 5 basisscholen reeds afgenomen. In 2020 worden meerdere “smaken” ontwikkeld en uitgerold op scholen om te zorgen voor een compleet aanbod. In 2019 heeft een voorlichting plaatsgevonden voor sportclubs over alcoholgebruik.
- Uitvoering lokaal gezondheidsbeleid**
 De invulling van het integraal gezondheidsbeleid “Krachtige coalities” 2018 – 2021 is in 2019 gecontinueerd. In 2019 zij we gestart met het onderdeel eenzaamheid, een jaar eerder dan verwacht. Reden hiervoor is dat we hebben ingespeeld op en aangesloten bij de ontwikkelingen van maatschappelijke organisaties in Twenterand op het gebied van eenzaamheid. Zo is in 2019 door ZorgSaam Twenterand het meldpunt eenzaamheid gelanceerd. Maar voor een effectieve aanpak en om recht te doen aan het coalitieakkoord is er méér nodig. Daarom is in 2019 een uitgebreid actieplan ‘Samen ben je niet alleen’ geschreven, met ondersteuning van het Ministerie van VWS. Hiervoor is breed input opgehaald en draagvlak gecreëerd bij zo’n 20 maatschappelijke organisaties. In 2020 start de gezamenlijk uitwerking.

Subdoel: Het zorgnetwerk biedt vroegtijdige ondersteuning

Het zorgnetwerk is het geheel van overleggen ter ondersteuning van inwoners (bijv. kernteams, ZorgAdviesTeams, 0-tot 100 overleg. Wijk- en Veiligheidsoverleg). Een groot deel van onze inwoners heeft geen ondersteuning nodig bij het deelnemen aan de maatschappij. Echter een deel van de inwoners kan het niet alleen en heeft die ondersteuning wel nodig. Vanuit het zorgnetwerk wordt met ketenpartners gezocht naar een zo vroeg mogelijke effectieve ondersteuning.

Subdoel: Hulp in nood is geboden waar nodig

Naast het organiseren van preventieve activiteiten en het ondersteunen van inwoners is specifieke hulp soms nodig. Inwoners redden het niet altijd alleen en zijn dan afhankelijk van voorzieningen. De gemeente heeft er voor gekozen op bepaalde gebieden deze hulp aan te bieden.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Bestrijden van de eikenprocessierups**

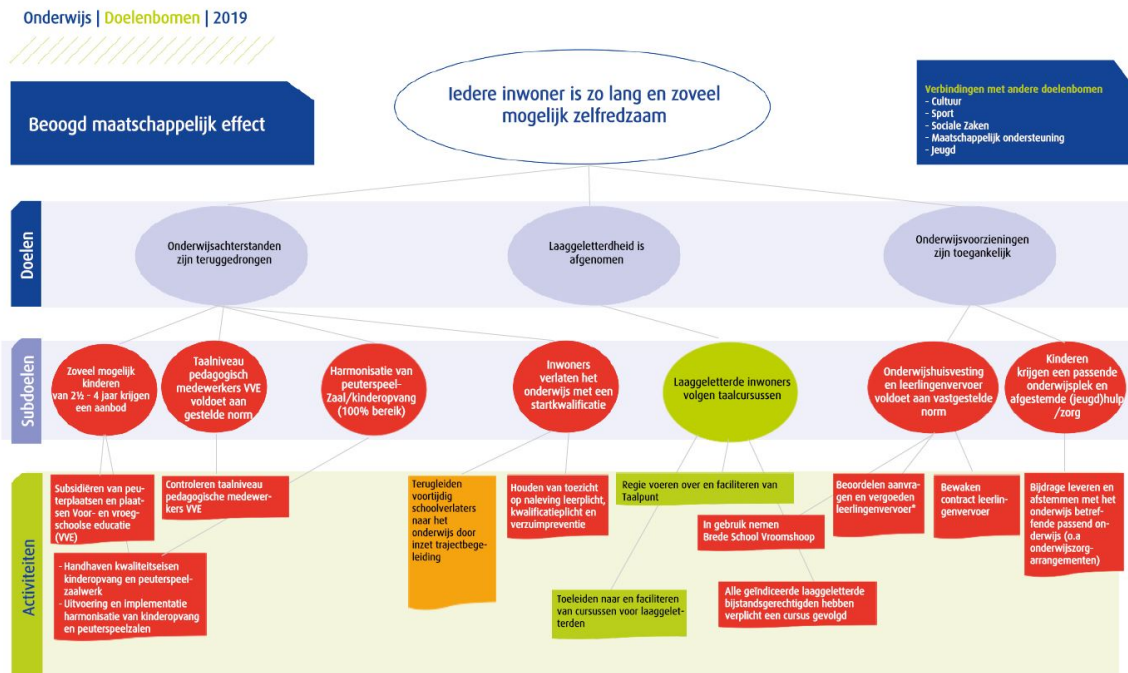
In 2019 hebben we zowel preventief als curatief de eikenprocessierups aangepakt, om de gezondheidsklachten zoveel mogelijk te beperken. Er zijn bijvoorbeeld nestkasten opgehangen. Op deze plekken konden we geen duidelijke vermindering van eikenprocessierupsen waarnemen, dit was echter moeilijk te monitoren omdat de plaagdruk afgelopen jaar erg hoog was. Het is ook een kwestie van tijd hoe de populatie van natuurlijke vijanden (waaronder mezen) de komende jaren toeneemt. Het resultaat van de preventieve bestrijding is dat 80% van de eikenbomen die behandeld zijn vrij was van eikenprocessierupsen. Ook is er een pilot uitgevoerd langs de Hammerdijk met nematoden (aaltjes die de rups bestrijden), het resultaat was dat meer dan 90% van de eikenbomen schoon was van eikenprocessierupsen. Dit is wel een relatief dure methode en het resultaat is sterk afhankelijk van tijdstip / weersinvloeden.

Metingen

Beleidsdoelen	2019	2018	2017	2016	Bron
Hulp is geboden waar nodig					
Aantal beschikbare en in kaart gebrachte AED's (incl. AED's in particulier eigendom)	80	88	90	90	Hartslagnu.nl
Minimaal aantal inwoners uit Twenterand die staan ingeschreven op www.hartslagnu.nl	900	1.039	1.166	1.011	Hartslagnu.nl
Mate waarin hulpverlening bij tijdelijk huisverbod wordt aangeboden (%)	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Mate van acceptatie hulpverlening bij tijdelijk huisverbod (%)	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal basisscholen met voorlichting over middelengebruik	17	8	-	-	Tactus Verslavingszorg

Doelenboom Onderwijs

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect: Iedere inwoner is zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Onderwijsachterstanden zijn teruggedrongen

Wanneer een kind ten opzichte van leeftijdgenoten achter is in onderwijs of opleiding, is sprake van een onderwijsachterstand. Een kind met een onderwijsachterstand noemen we een achterstandsleerling.

Doel: Laaggeletterdheid is afgenomen

Laaggeletterden zijn niet in staat gedrukte of geschreven informatie te gebruiken en kunnen hierdoor minder goed functioneren in de samenleving, thuis en op het werk. In de gemeente Twenterand wordt het aantal inwoners tussen de 16 en 65 jaar dat moeite heeft met lezen en schrijven geschat op 3.500. Onze doelstelling is om in 2019 te komen tot een vermindering van de laaggeletterdheid in Twenterand.

Doel: Onderwijsvoorzieningen zijn toegankelijk

De voorzieningen voor onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoen aan de normen die in de lokale verordeningen zijn vastgelegd. Tevens zorgt de gemeente dat er in specifieke gevallen extra ondersteuning beschikbaar is voor kinderen in aanvulling op een passende onderwijsplek, zoals het passend onderwijs beoogt.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Zoveel mogelijk kinderen van 2½ - 4 jaar krijgen een aanbod

De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van voldoende VVE-plaatsen voor kinderen die tot de doelgroep behoren. Voor kinderen van 2½ tot 4 jaar die behoren tot de doelgroep voor VVE is een VVE-plaats beschikbaar. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is onderwijs voor peuters en kleuters met een risico taalachterstand op een voorschoolse voorziening of de basisschool. Zoveel mogelijk kinderen krijgen een aanbod voor een gesubsidieerde reguliere peuterplaats en zoveel mogelijk geïndiceerde doelgroepkinderen kunnen een voorschoolse voorziening met een VVE-peuterprogramma bezoeken.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Subsidiëren van peuterplaatsen en plaatsen Voor- en Vroeg-schoolse Educatie (VVE)**
Op 3 september 2019 heeft het college de nieuwe doelgroepdefinitie vastgesteld. De gemeente Twenterand wil ieder kind zoveel mogelijk kansen geven, zodat zij een passende en succesvolle schoolloopbaan doorlopen. Daarom is het belangrijk dat kinderen een goede start maken in het basisonderwijs. De doelgroepdefinitie is mede tot stand gekomen met input van externe partners.

Subdoel: Taalniveau pedagogische medewerkers VVE voldoet aan gestelde norm

Alle pedagogisch medewerkers (pm) die werkzaam zijn in de VVE moeten aantoonbaar het taalniveau 3F voor mondelinge taalvaardigheid en lezen beheersen. De taalniveau 3F-eis geldt per 1 augustus 2017 voor pm's werkzaam in de voorschoolse educatie in de G37 (grote gemeenten) en G86 (middelgrote gemeenten). Per 1 augustus 2019 gaat de eis in voor pm's werkzaam in voorschoolse educatie in de overige gemeenten, zoals de onze.

Subdoel: Inwoners verlaten het onderwijs met een start kwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma HAVO, VWO, MBO niveau 2 of hoger. Jongeren van 16 tot 18 jaar vallen onder de kwalificatieplicht. Met een startkwalificatie hebben jongeren meer kans op een baan. Tevens is de link te leggen met onderwijs—arbeidsmarkt, waar we aan werken in het ontwikkelprogramma Economie-Werk.

Subdoel: Laaggeletterde inwoners volgen taalcurssussen

Laaggeletterde inwoners kunnen taalcurssussen volgen die worden aangeboden door het ROC van Twente of via het Taalpunt Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Toeleiden naar en faciliteren van cursussen voor laaggeletterden**
In 2019 is de tussenevaluatie van het actieplan laaggeletterdheid opgesteld. Hieruit is gebleken dat diverse acties uit het plan succesvol zijn verlopen. Er zijn (vanaf 2014/2015) in totaal 305 cursisten bereikt die diverse trajecten volgen (ROC, taalpunt of begeleiding vrijwillige taalmaatjes). Ook is er een tijdschrift 'De Erika' uitgebracht in begrijpelijke taal speciaal voor laaggeletterden. Tevens heeft er in 2019 een WeConnect bijeenkomst plaatsgevonden met het thema laaggeletterdheid. Ook is de Taalmeter ingezet (door de inzet van de Taalmeter en persoonlijke gesprekken zijn weer een groot aantal laaggeletterden herkend die zelf verder aan de slag willen. Volgens Stichting Lezen en Schrijven is dit tot nu toe de meest succesvolle afname van de Taalmeter geweest die zij gezien hebben (75% van de mensen die waren uitgenodigd waren aanwezig. Het landelijke gemiddelde is 55%). Met deze ingezette activiteiten is weer een mooie vooruitgang geboekt wat betreft de taalontwikkeling van onze inwoners.

Subdoel: Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoet aan vastgestelde norm

Zoals bekend zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het buitenonderhoud, de aanpassingen en het binnenonderhoud (vanaf januari 2015). De normen voor onderwijshuisvesting zijn vastgelegd in de Verordening voorzieningen huis-vesting onderwijs gemeente Twenterand 2015. De normen voor leerlingenvervoer zijn vastgesteld in de Verordening leerlingenvervoer gemeente Twenterand 2014.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **In gebruik nemen Brede School Vroomshoop**
Op 7 januari 2019 is de brede school in Vroomshoop in gebruik genomen en zijn de scholen en kinderopvang van start gegaan op de nieuwe plek. Vrijdag 8 februari 2019 heeft de officiële opening van de nieuwe brede school Kadans plaatsgevonden.

Subdoel: Kinderen krijgen een passende onderwijsplek en afgestemde (jeugd)hulp/zorg

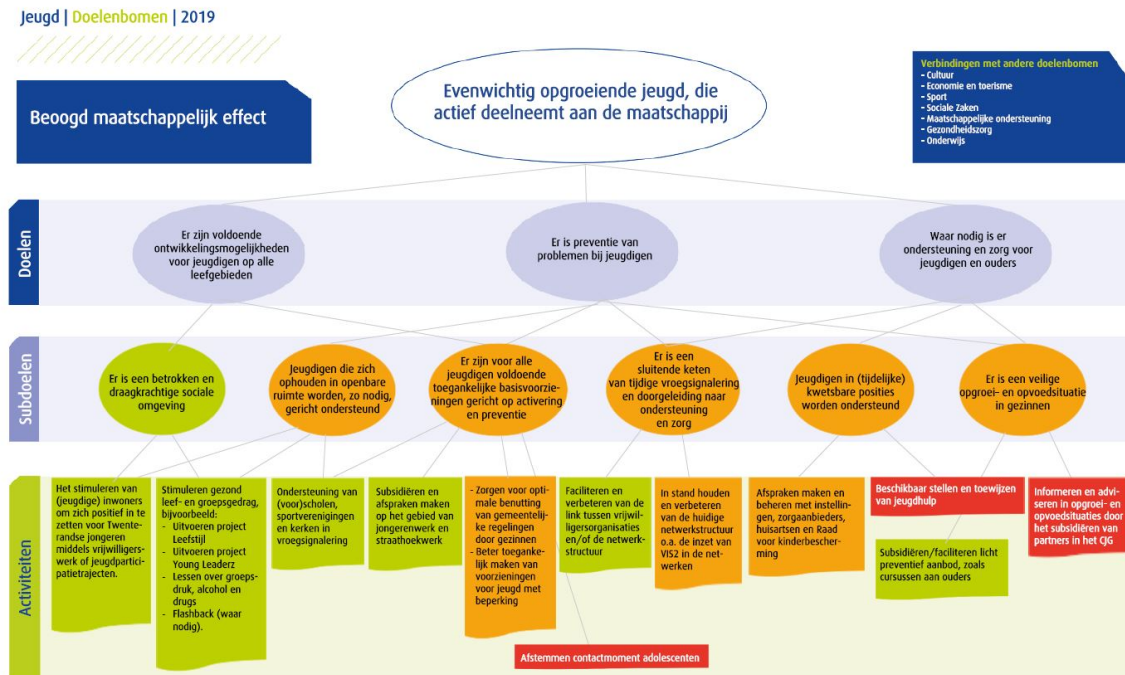
Hoewel de verantwoordelijkheid voor passend onderwijs bij scholen en de samenwerkingsverbanden ligt, is de gemeente in specifieke gevallen vanuit de jeugdwet verplicht beleidsmatig af te stemmen én een bijdrage aan onderwijszorgarrangementen te leveren om zo alle leerlingen een passende ontwikkeling te kunnen bieden op school en daarbuiten.

Metingen

Beleidsdoelen	2019	2018	Bron
Laaggeletterdheid is afgenomen			
Aantal peuters dat wordt bereikt (zowel reguliere peuters als doelgroeppeuters (VVE))	313	170	Opgave instellingen
Aantal cursisten die een taal cursus volgen bij het ROC	40	50	ROC
Aantal cursisten aangemeld via Taalpunt	90	37	Taalpunt
Nieuwe indicatoren			
Aantal leerlingen leerlingenvervoer	282		interne systemen

Doelenboom Jeugd

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect: Evenwichtig opgroeiende jeugd, die actief deelneemt aan de maatschappij

Doel: Er zijn voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor de jeugd op alle leefgebieden

De meeste jeugdigen groeien probleemloos op, ouders zijn hiervoor als eerste verantwoordelijk. Daarnaast zijn er voldoende voorzieningen op het gebied van sport, welzijn, cultuur, educatie, gezondheid en vrije tijd waarin de Twenterandse jeugd zich kan ontwikkelen.

Doel: Er is preventie van problemen bij jeugd

De gemeente wil voorkomen dat lichte opvoed- of opgroevragen uitgroeien tot zorgvragen.

Doel: Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders

Voor ouders en jeugdigen waarvoor het niet vanzelfsprekend is dat alles vanzelf goed verloopt, is aanvullende ondersteuning of zorg nodig om ook voor hen de kans om evenwichtig op te groeien mogelijk te maken of te vergroten. We streven naar effectieve en efficiënte ondersteuning en zorg waarmee we de eigen kracht van ouders en jeugdigen versterken met als doel dat ze zo snel mogelijk en zo goed mogelijk hun eigen leven (weer) vorm kunnen geven. De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet een jeugdhulpplicht, die waarborgt dat jeugdigen de hulp ontvangen die zij nodig hebben. Met deze verantwoordelijkheden heeft de gemeente meer instrumenten in handen om hierop te sturen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is een betrokken en draagkrachtige sociale omgeving

Door de betrokkenheid van de sociale omgeving bij hun buurt en hun jeugd te vergroten, kunnen deze positieve krachten in de sociale omgeving ingezet en uitgebouwd worden voor een positief leefklimaat.

Subdoel: Jeugdigen die zich ophouden in openbare ruimte worden, zo nodig, gericht ondersteund

De gemeente kent jeugdgroepen met soms problematisch en grensoverschrijdend gedrag als het vernielen van objecten in openbare ruimte. Naast handhaving, repressie en zorg, komt er meer aandacht voor stimulering en activering van positief groepsgedrag.

Subdoel: Er zijn voor alle jeugdigen voldoende toegankelijke basisvoorzieningen gericht op activering en preventie

De gemeente draagt zorg voor voldoende toegankelijke basisvoorzieningen op het gebied van welzijn, sport en cultuur. De voorzieningen dragen eraan bij dat jeugdigen zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen, op een zinvolle en leuke manier hun vrije tijd kunnen besteden en prettig en veilig kunnen wonen in Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Subsidiëren en afspraken maken op het gebied van jongerenwerk en straathoekwerk**
Het jongeren- en straathoekwerk is gesubsidieerd om in samenwerking een belangrijke toegankelijke basisvoorziening voor onze jeugd te faciliteren. Hierbij zijn onze jongeren geactiveerd met als doel problemen te voorkomen (preventie) of tijdig te signaleren.
De gesubsidieerde organisaties hebben in 2019 gewerkt aan de zogeheten herpositionering van het jongerenwerk. Dit traject is succesvol verlopen omdat in de uitvoering de jongerenwerkers beter elkaar weten te vinden, dwarsverbanden zien, samen optrekken en kennis delen. Hierbij geven ze invulling aan het meer 'outreaching' jongerenwerk en opereren in de lokale netwerken. Uit het midden is een coördinerende jongerenwerker aangewezen om dit niveau van samenwerking structureel te blijven nastreven.

Subdoel: Er is een sluitende keten van tijdige vroegsignalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg

Inzet op preventie, vroegtijdig signaleren en waar nodig doorgeleiden naar vormen van ondersteuning en zorg, zijn van groot belang om erger te voorkomen. Met de aanpak Ketenregie is er één samenhangende en sluitende keten voor het signaleren, oppakken en aanpakken van vragen en problemen. Ook vrijwilligersorganisaties worden hierbij betrokken, omdat het van belang is dat ook in de vrije tijd risicosignalen kunnen worden opgemerkt en doorgeleid.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **In stand houden en verbeteren van de huidige netwerkstructuur o.a. de inzet van VIS2 in de netwerken**
De huidige netwerkstructuur is doorontwikkeld. Zo is de noodzaak en effectiviteit van een GHB-overleg gebleken en hebben de huisartsen een meer nadrukkelijke rol gekregen bij multidisciplinaire overleggen (MDO). In 2019 is gestart met het verder verbeteren van de netwerkstructuur. Dit heeft zijn uitwerking in de verbeterde integratie met onze lokale toegang. De kernteams hebben hier een groot aandeel in. Als platform schatten zij de geschiktheid van (een combinatie met) het voorliggend veld in bij diverse hulpvragen.

Subdoel: Jeugd in (tijdelijk) kwetsbare posities wordt ondersteund

Een deel van de jeugdigen kent problemen of loopt tijdens het opgroeien (tijdelijk) tegen problemen aan. Ondersteuning op maat van deze kwetsbare jeugdigen is dan nodig.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Afspraken maken en beheren met instellingen, zorgaanbieders, huisartsen en Raad voor kindbescherming**
In 2019 heeft de coördinator externe verwijzers afspraken gemaakt met instellingen, huisartsen en praktijkondersteuners jeugd-ggz over het toeleiden naar het voorliggend veld en geïndiceerde zorg.

Dit zorgt voor meer adequate en snellere inzet van de juiste ondersteuning. De werkafspraken zijn naar tevredenheid van betrokkenen nageleefd en dienen ter inspiratie voor andere gemeenten. Met Veilig Thuis Twente is intensief contact over de daar ontstane wachtlijsten, onze daarin betrokken inwoners en te ontwikkelen oplossingen in relatie tot onze lokale toegang.

- **Beschikbaar stellen en toewijzen van jeugdhulp**

In 2019 stellen we als Twentse gemeenten jeugdhulp beschikbaar via het Twents model. Jeugdhulp is beschikbaar maar zoals in heel Nederland staat ook in Twente de jeugdhulp onder druk. Onze eigen toegang kende wachtlijstproblematiek, een fenomeen wat we ook bij aanbieders terugzien. De versterking van het voorliggend veld, de netwerkstructuur en de inzet via een coordinator externe verwijzers en praktijkondersteuner jeugd-ggz zijn daarin juiste en ontlastende acties gebleken. Hoe eerder hulpvragen ontdekt worden, hoe groter de kans dat de hulpvragen opgelost kunnen worden met lichtere inzet uit het voorliggend veld.

Duurzame gezinsvormen

Regionaal is in de bestuurscommissie OZJT van april 2019 besloten tot oprichting van het centrum. Inmiddels zijn verdere voorbereidingen getroffen en helaas nog niet afgerond.

Subdoel: Er is een veilige opgroei- en opvoedsituatie in gezinnen

Ouders voeden hun kinderen op en zijn als eerste verantwoordelijk voor de wijze waarop de kinderen opgroeien. Niet alle ouders zijn in staat dit zonder advies en/of (tijdelijke) ondersteuning te doen, deze is voor ouders aanwezig.

Metingen

Beleidsindicatoren	2019	2018	2017	2016	Bron
Voor alle jeugdigen zijn er voldoende en toegankelijke voorzieningen					
Aantal activiteiten dat door jongeren zelf wordt georganiseerd bij St. Zorgzaam Twenterand (SZST)	56	70	99*	140*	Stichting ZorgSaam Twenterand (SZT)
Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders					
Aantal bezoekers CJG Loket	64	82	108	63	SZT
Aantal Bezoekers website Loes.nl	330.000	296.265	333.714	322.316**	SZT/GGD
Aantal uitgevoerde trajecten BOR	5	4	8	7***	Humanitas
Aantal uitgevoerde trajecten Homestart	2	1	4	1***	Humanitas
Er is een sluitende keten van tijdige vroeg signalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg					
Aantal jongeren gemeld in het zorgnetwerk door SZT	46	57	117	104****	SZT
Kwetsbare jeugd incl. jeugdgroepen wordt/ worden ondersteund					
Aantal individuele coaching plannen door SZT	20	13	18	31	SZT
Aantal jeugdige/jongvolwassen vrijwilligers dat betrokken is bij het jongerenwerk van SZT	108	188	215	197	SZT
Aantal jeugdige / jongvolwassen vrijwilligers dat betrokken is bij het hergepositioneerde jongerenwerk. (150)	145	235	--	-	Betrokken partijen jongerenwerk
Een overzicht van vrij toegankelijke voorzieningen per kern.	1	gereed	-		
Totaal aantal jeugdigen met jeugdhulp per 2018 *****	717	951	874	822	Interne systemen
totaal aantal jeugdigen uniek *****					

* In samenwerking met professionals.

** Bezoekers worden niet meer per gemeente geregistreerd, voor 2013 werd dit nog wel gedaan.

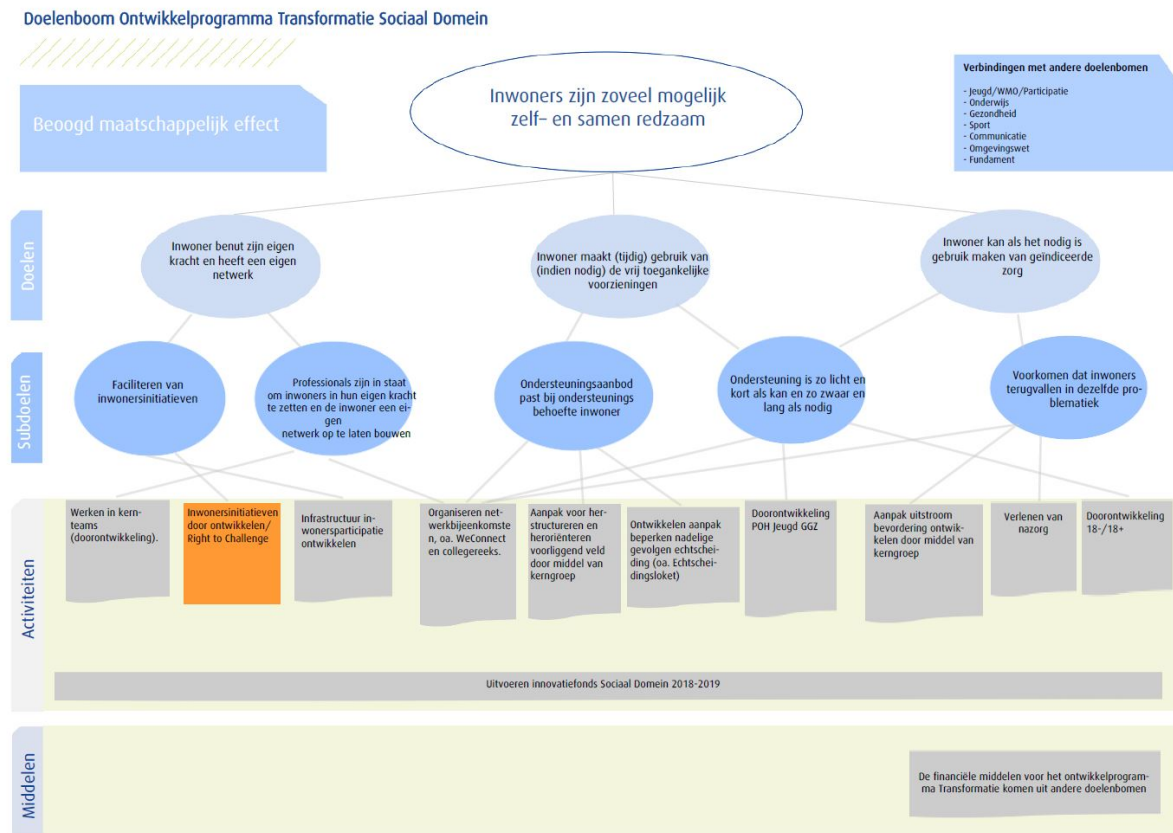
*** Zowel koppelingen als consulten

**** 2016 laat een explosieve groei zien, dit heeft enerzijds te maken met de manier van registreren, anderzijds is er een toename van jongeren (tot 23 jaar) én van ouders, die steeds meer bekend zijn met de functie van het jongerenwerk in de preventieve sfeer, en contact zoeken met en een beroep doen op jongerenwerkers bij (beginnende) problemen.

***** cijfer voorgaande jaren betrof het aantal jeugdhulpindicaties

Doelenboom Ontwikkelprogramma Transformatie Sociaal Domein

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect Inwoners zijn zoveel mogelijk zelf- en samen redzaam

Doel: Inwoner benut zijn eigen kracht en heeft een eigen netwerk

Doel: Inwoner maakt (tijdig) gebruik van (indien nodig) de vrij toegankelijke voorzieningen

Doel: Inwoner kan als het nodig is gebruik maken van geïndiceerde zorg

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Faciliteren van inwonersinitiatieven

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren innovatiefonds Sociaal Domein 2018-2019**

In 2019 zijn 15 aanvragen ingediend bij het innovatiefonds. Daarvan zijn 11 aanvragen toegekend. Aanvragen die zijn afgewezen, voldeden niet aan de voorwaarden of konden niet verleend worden vanwege het bereiken van een subsidieplafond. Het innovatiefonds geeft onder andere de Vriezenveense Harmonie de kans een G-orkest op te richten, wat bijdraagt aan een meer inclusieve samenleving. Een ander voorbeeld is Stichting Evenmens die start met gespecialiseerde gastgezinnen als laagdrempelige en informele vorm van ondersteuning. Bij de gespecialiseerde gastgezinnen kunnen kinderen uit een complexe gezinssituatie of kinderen met een zorgvraag een dag of dagdeel terecht, zodat de ouders/verzorgers even tijd voor zichzelf hebben (respijtzorg) of aan verplichtingen elders kunnen voldoen. Een laatste voorbeeld is Waypoint die samen met partners uit verschillende sectoren én inwoners kijkt wat er nodig is in de kernen op het gebied van vroegsignalering. De inhoud van de aanvragen is divers en sluit daarom goed aan bij de breedte van het sociaal domein. We verwachten dat de initiatieven elk op hun eigen manier op korte en/of lange

termijn een besparing opleveren. Per initiatief zijn afspraken gemaakt voor de verantwoording en het inzichtelijk maken van de resultaten. Op basis van de evaluatie in 2019 is de regeling met een jaar verlengd en is er voor 2020 € 75.000 beschikbaar voor vernieuwende initiatieven.

Subdoel: Professionals zijn in staat om inwoners in hun eigen kracht te zetten en de inwoner een eigen netwerk op te laten bouwen

Subdoel: Ondersteuningsaanbod past bij ondersteuningsbehoefte inwoner

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Ontwikkelen aanpak beperken nadelige gevolgen echtscheiding (oa. Echtscheidingsloket)**
Een werkgroep van maatschappelijke organisaties heeft de gemeente geadviseerd over een aanpak waarmee we de nadelige gevolgen van (echt)scheidingen kunnen verminderen. Op basis van o.a. deze aanbevelingen en landelijk aanwezige kennis vanuit het actieprogramma Scheiden zonder schade is het pilotplan 'scheidingspunt' en 'financiële preventie' opgesteld en vastgesteld door het college. Dit plan geeft richting en kaders aan de anderhalf jaar durende pilot. Het onderdeel financiële preventie is gericht op het vergroten van het bereik en gebruik van de mogelijkheden van financiële ondersteuning die we in Twenterand hebben. Daarnaast willen we de versnippering tegengaan en initiatieven meer aan elkaar verbinden en stimuleren zodat er nieuwe initiatieven ontstaan. We zien in de praktijk dat een deel van de financiële problemen van inwoners veroorzaakt wordt door een scheiding. In de pilot zijn daarom beide functies onder gebracht. Middels een meervoudig onderhandse aanbesteding zijn beide opdrachten gegund aan RadarUitvoering Oost. Begin 2020 start de uitvoering van de pilot. De hiervoor beschikbaar gestelde middelen worden doorgeschoven naar 2020 en 2021.
- **Aanpak voor herstructureren en heroriënteren voorliggend veld door middel van kerngroep Ontmoetingscentrum licht dementerenden Den Ham**
Stichting Evenmens is in samenwerking met ZorgSaam Twenterand gestart met een pilot in Den Ham, een ontmoetingscentrum voor licht dementerenden en hun mantelzorgers. In de inloop kunnen bezoekers vrijblijvend elkaar ontmoeten en gezamenlijk ontspannende activiteiten ondernemen. Er zijn wekelijks circa 25 bezoekers. De inloop blijkt duidelijk in een behoefte te voorzien en draagt bij aan een dementievriendelijke samenleving. Uit een business case blijkt het aannemelijk is dat het bezoeken van het ontmoetingscentrum leidt tot een uitsteleffect (uitstel van indicatiestelling voor formele zorg) of van substitutie (van reeds geïndiceerde formele zorg in de vorm van dagbesteding met evt. vervoer) aannemelijk is. In 2020 loopt de pilot af en wordt er nagedacht over continuering.

Subdoel: Ondersteuning is zo licht en kort als het kan en zo zwaar en lang als nodig

Subdoel: Voorkomen dat inwoners terugvallen in dezelfde problematiek

Wat heeft het gekost

Overzicht van baten en lasten Sociaal Domein

Overzicht baten en lasten Sociaal Domein

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
<i>Doelenboom sociale zaken</i>				
Lasten	19.859.569	20.109.340	19.638.367	0
Baten	-16.991.072	-16.797.938	-16.358.892	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	2.868.497	3.311.402	3.279.475	0
<i>Doelenboom maatschappelijke ondersteuning</i>				
Lasten	11.387.479	11.442.976	11.342.968	43.648
Baten	-451.206	-372.276	-372.276	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	10.936.274	11.070.700	10.970.692	43.648
<i>Doelenboom gezondheidszorg</i>				
Lasten	1.851.743	1.885.046	1.938.766	0
Baten	0	0	0	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	1.851.743	1.885.046	1.938.766	0
<i>Doelenboom onderwijs</i>				
Lasten	4.119.592	4.525.663	3.780.192	39.200
Baten	-877.342	-880.595	-333.795	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	3.242.250	3.645.068	3.446.397	39.200
<i>Doelenboom jeugd</i>				
Lasten	15.842.623	16.557.615	14.107.203	0
Baten	-221.144	-626	-626	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	15.621.478	16.556.989	14.106.577	0
Totaal programma lasten	53.061.006	54.520.640	50.807.496	82.848
Totaal programma baten	-18.540.763	-18.051.435	-17.065.589	0
<i>Totaal saldo van baten en lasten</i>	34.520.243	36.469.205	33.741.907	82.848
Mutaties reserves db sociale zaken	95.837	-1.712.749		
Mutaties reserves db maatschappelijke ondersteuning	-493.759	0		
Mutaties reserves db gezondheidszorg	-25.471	-35.000		
Mutaties reserves db onderwijs	-300.766	-125.000		
Mutaties reserves db jeugd	156.341	82.974		
Totaal mutatie reserves *	-567.817	-1.789.775	-425.622	-168.648
<i>Geraamd resultaat</i>	33.952.425	34.679.430	33.316.285	-85.800

* in de primitieve begroting was dit bedrag nog niet uitgesplitst over de diverse doelebomen

gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten -1.948.962

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma 1 is ruim € 1.948.000 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

Sociale Zaken

- De kostenontwikkeling op het terrein van het inkomensdeel Participatiewet is redelijk conform de verwachting. Alleen de kosten van loonkostensubsidie zijn hoger dan verwacht. Oplopende loonkostensubsidie is een trend die de afgelopen jaren is ingezet en verder zal doorzetten, dit vanwege de grotere doelgroep, ook vanwege praktijkonderwijs. Dit is een aandachtspunt voor de komende jaren. Per saldo is sprake van een voordeel van € 90.000 op het I-deel. Dit bedrag is verrekend met de zoekrichting “versterken van de MO Soweco” vanuit de begroting 2018.
Verder heeft er een verrekening plaatsgevonden met de voorziening dubieuze debiteuren. Als gevolg van nieuwe inschattingen is 164.000 vrijgevallen (tgv rekeningsaldo)
- De budgetten inzake het W-deel Participatiewet zijn in totaal per saldo met € 100.000 onderschreden en het bedrag is verrekend met de reserve ‘sociaal domein’. Er zijn minder re-integratiekosten gemaakt dan bij de begroting vanuit is gegaan. Dit wordt veroorzaakt door outsourcing van begeleidingskosten naar Extend. Deze kosten zien we terug in de WSW budgetten. Daarnaast komen loonkostensubsidies voornamelijk ten laste van het inkomensdeel Participatiewet (zie voorgaande verklaring)
- De totale kosten voor WSW zijn € 160.000 lager dan geraamd, het bedrag is voor 100.000 verrekend met de reserve ‘sociaal domein’; het restant ad 60.000 is gebruikt voor het restant van de zoekrichting “versterken van de MO Soweco”.
- Kosten van kwijtschelding en Stadsbank zijn € 50.000 lager dan geraamd. Dit is naar verwachting een eenmalig voordeel (kosten zijn anticyclisch).

MO

- De kosten van huishoudelijke ondersteuning wordt overschreden met € 185.000. Deze overschrijding werd verwacht bij de vaststelling van de indexatie van de tarieven voor 2019; bij de jaarrekening 2018 werd hiervoor het overschot op de huishoudelijke ondersteuning in de reserve Sociaal Domein gestort. De overschrijding wordt nu daarom gedekt door inzet van deze reserve. Voor 2020 en verder zijn de indexatiekosten meegenomen
- Wmo-begeleiding kent een onderschrijding van ongeveer € 200.000. Dit wordt veroorzaakt door minder klanten en minder volume gebruik. De onderschrijding resulteert in een lagere onttrekking uit de reserve. Verdere toelichting zie tekst doelenboom MO
- Er heeft een overschrijding plaatsgevonden op de Wmo-voorzieningen ad € 40.000. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten woonvoorzieningen; kosten van woonvoorzieningen zijn moeilijk te voorspellen
- De kosten van incidenteel maatwerkvervoer worden overschreden met € 25.000. De inning op de eigen ritbijdrage heeft vertraging opgelopen, deze worden in 2020 verwacht
- De onderschrijdingen op genotsmiddelenbeleid € 77.000 en scheidingsloket € 74.000 zijn gestort in reserve vanwege verplichtingen 2020 en verder.

Gezondheidszorg

- De kosten voor onderhoud en opleidingen voor AED's zijn in 2019 € 14.000 lager dan geraamd. Er zijn minder AED's ingezet en vervangen en er zijn minder onderhoudskosten gemaakt dan verwacht.

Onderwijs

- Als gevolg van lagere rente zijn de kapitaalslasten € 280.000 lager dan begroot.
- Er heeft een onderschrijding plaatsgevonden op de zogenaamde Asscher-middelen voor het vergroten van het bereik van kinderen van € 60.000; hier ligt een relatie met de OAB middelen (sisa-regeling) die zo optimaal mogelijk worden ingezet. Inmiddels zijn er al diverse beleidsvoorstellen gedaan rond onderwijsachterstanden, waaronder een nieuwe SMI - regeling(Sociaal medische indicatie) waar deze middelen voor ingezet gaan worden.
- De kosten van het leerlingenvervoer zijn in 2019 onderschreden met € 40.000. Bij de berap werden meerkosten verwacht als gevolg van toename van duurdere maatwerkarrangementen (individueel vervoer en niet reguliere ritten die niet binnen het bestek vallen). Deze meerkosten zijn beperkt gebleven. Voor de begroting 2020 was al uitgegaan van lagere lasten.

Jeugd

- Jeugdhulp kent een onderschrijding van 550.000 (afgerond); Dit wordt veroorzaakt door minder volume gebruik en een voordeel op subsidies. De onderschrijding resulteert in een lagere onttrekking uit de reserve. Verdere toelichting zie tekst doelenboom MO
- We hebben van centrumgemeente Almelo € 220.000 ontvangen inzake beschermd wonen. In de afgelopen jaren zijn in de regio minder kosten gemaakt dan de ontvangen rijksbijdrage. De verschillen zijn verdeeld over de regio. Deze middelen zijn benodigd voor doorontwikkeling en doordecentralisatie beschermd wonen (een wettelijke verplichte taak), daarom zijn deze gelden in de reserve Sociaal domein gestort.
- Er zijn minder kosten meerjarig onderhoud gemaakt € 40.000 dan begroot (scoutinggebouw). Hier tegenover staat een lagere onttrekking uit onderhoudsreserve.
- De onderschrijding van het werkbudget integrale beleidsnota € 70.000 is in de reserve gestort vanwege aangegane verplichtingen in 2020.